

ריטה והרובה**

בין ריטה לבין עיני נצב רובה
ומי שמכיר את ריטה משתחוה
ומתפלל
אל האל שבעיני הדבש שלה

ואני נשקתי לריטה
בעודנה נערה
ואני זוכר איך נצמדה אלי
והיפה שבצמות כסתה את זרועותי
ואני זוכר את ריטה
כפי שהצפור זוכרת את יובל המים שלה

אוי לי, ריטה!
נצבות בינינו צפירים אין קץ וגם תמונה
ופגישות רבות של אהבים
שנפץ הרובה שירה

שמה של ריטה היה חגיגה על שפתי
גופה של ריטה היה חג כלולות בעורקי
ואני אבדתי את עצמי בקרב ריטה שנתים
והיא נמה על זרועי שנתים
וכרתנו ברית בלגימת מבחר פוסות היין
ונשרפנו בלהטנו בין השפתיים
ונולדנו פעמים

* מחמוד דרויש (1941-2008), משורר ויוצר פלסטיני, שזכה בפרסים רבים על יצירתו הספרותית ונחשב בעיני רבים למשורר הלאומי הפלסטיני. נולד בכפר אל-בירוואה שבגליל המערבי. באפריל 1969 יצא לפריז לסימפוזיון של השמאל החדש ומשם נסע למוסקבה ללימודים באוניברסיטת מוסקבה. בפברואר 1971 עזב את מוסקבה ונסע למצרים, ובעקבות זאת נאסר עליו לחזור לישראל. יצירתו זיכתה אותו בפרסים רבים, ביניהם פרס לנין לשלום, פרס אריך מריה רמרק לשלום, פרס הנסיך קלאוס ועוד. כתב עשרות ספרי שירה, שתורגמו לשפות רבות.

** (בתוך: آخر الليل, 1967).

אוי לי, ריטה!
מה הרחיק מעיניך את עיני
פָּרַט לְשֵׁתִי תְנוּמוֹת
וְעֵנָנִים בְּצַבֵּעַ דְּבִשׁ
בְּטֶרֶם הָרוּבָה הַהוּא?

הִיָּה הִיָּה
אבוי, שְׁתִּיקַת בֵּין הָעֶרְבִים!
הַלְבָּנָה שְׁלִי הַלְכָה הָרַחֵק עִם בְּקָר
עִם עֵינֵי הַדְּבִשׁ
וְהָעִיר
טֹאטֹאָה אֶת כָּל הַזְּמָרִים, וְגַם אֶת רִיטָה
בֵּין רִיטָה לְבֵין עֵינֵי נְצַב רוּבָה

מערבית: חנה עמית-כוכבי

אעבור את הדרך הזאת*

אֶעְבֵּר אֶת הַדֶּרֶךְ הַזֹּאת הַנִּמְשַׁכֶּת, נִמְשַׁכֶּת, עַד כְּלוּתָהּ
עַד קֶץ הַלֵּב אֶעְבֵּר אֶת הַדֶּרֶךְ הַזֹּאת הַנִּמְשַׁכֶּת, נִמְשַׁכֶּת
דָּבָר לֹא אֶבְדְּ לִי מִלְּבַד הָאֶבֶק, וּמָה שֶׁגָּרַע מִמֶּנִּי הַמּוֹת, שׁוֹרֵת הַדְּקָלִים
מוֹרָה עַל מָה שֶׁאִינּוּ עוֹד. אֲחֻצָּה אֶת שׁוֹרֵת הַדְּקָלִים. כְּלוּם הַפְּצַע זָקוּק לְמִשׁוֹרֵר
שִׁיזִיר לוֹ רְמוֹן הָאוֹמֵר הָעֵדֶר? לְמַעַלָּה מִגַּג צְנִיפְתּוֹ שֶׁל הַסּוּס אֲבָנָה לְכֶם
שְׁלִשִׁים אֲשֻׁנָּבִים לְדַמוּי. צָאוּ מִמֶּסַע שֶׁכָּבַר תָּם, הַכְּסוֹ לְמִסַּע הָאֲחֵר.
הָאֶרֶץ צָרָה עֲבוֹרָנוּ, אוֹ אֵינָנָה צָרָה. נֵעְבֵּר אֶת הַדֶּרֶךְ הַזֹּאת הַנִּמְשַׁכֶּת
עַד קֶצֶה הַקִּשְׁת. נִמְתַּחִים צְעָדֵינוּ חֲצִים. הִהְיִינוּ כְּאֵן מִשְׁכָּבֵר הַיָּמִים
וְתִכְפֵּה נִגִיעַ אֶל חֵץ הָרָאשִׁית? הַרוּחַ הַסִּיעָה אוֹתָנוּ, הַסִּיעָה סְבִיב, וּמָה מְלֵתָה?
זוֹ מְלֵתִי: אֶעְבֵּר אֶת הַדֶּרֶךְ הַזֹּאת הַנִּמְשַׁכֶּת, עַד כְּלוּתִי, עַד כְּלוּתָהּ.

מערבית: חנה עמית-כוכבי (התרגום מוקדש לזכר יורם מירון מאיר הפנים, אוהב אדם,
ערבית, תרגום ושירה)

* (מתוך הקובץ ורד אֶל, 1986).

אויב משותף

המִלְחָמָה עוברת אל תנומת צְהָרִים. ועוֹבְרִים
הלוחמים אל חִבְרוֹתֵיהֶם עֵיפִים וְחוֹשָׁשִׁים
מִחֹסֵר הַבְּנָה לְדַבְרֵיהֶם: נִצְחָנוּ כִּי
לא מִתְּנוּ. וְהָאוֹיְבִים נִצְחוּ כִּי לא מִתּוּ.
הַתְּבוּסָה הִרְיֵה בְטוֹי יְתוּם, אֲבָל הַלּוֹחֵם
הַפְּרִט אֵינּוּ חֵיל בְּפָנָי מִי שֶׁהוּא אוֹהֵב: לוֹלֵי
עֵינֶיךָ הַמְּכֻוֹנוֹת אֵל לְבִי כְּדוֹר הִיָּה חוֹדֵר
אֵלָיו! לוֹלֵי דַאגְתִּי שֶׁלא אֶהְרַג
לא הִיִּיתִי הוֹרֵג אִף לא אֶחָד! או: חֲשַׁשְׁתִּי לָךְ
מִמּוֹתִי, וְנִצַּלְתִּי כְּדִי לְהִרְגִיעֶךָ עָלַי. או: הַגְּבוּרָה
הִיא מְלָה הַמְּשֻׁמֶשֶׁת אוֹתָנוּ רַק בְּבִתִּי הַקְּבֻרוֹת. או:
בְּקָרֵב לא חֲשַׁבְתִּי עַל הַנִּצְחוֹן, אֲלֵא חֲשַׁבְתִּי עַל שְׁלָמוֹת
וְעַל הַנִּמְשָׁשִׁים שֶׁעַל גִּבְּךָ. או: כִּמָּה צָר הַהִבְדֵּל
בֵּין הַשְּׁלָמוֹת לְשָׁלוֹם לְחֹדֵר שְׁנֵתְךָ. או:
כְּשֶׁצִּמְאַתִּי בְּקִשְׁתִּי מִיָּם מְאוֹיְבֵי וְלא
שְׁמָעֵנִי, וּבִטְאוֹתִי אֵת שְׁמֶךָ וְרוֹיִתִי...
הַלּוֹחֲמִים מְשַׁנֵּי הַצְּדָדִים אוֹמְרִים דְּבָרִים דּוּמִים
בְּפָנָי מִי שֶׁהֵם אוֹהֲבִים. אוֹלָם הַהֲרוּגִים מְשַׁנֵּי הַצְּדָדִים
אֵינָם מְבִינִים אֲלֵא בְּאֶחָד, שִׁישׁ לָהֶם אוֹיֵב
מְשַׁתֵּף וְהוּא: הַמּוֹת. לָכֵן, מָה הַמְּשַׁמְעוֹת
שֶׁל זֶה, מָה הַמְּשַׁמְעוֹת שֶׁל זֶה?